

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Slovenski kmetje vztrajamo

Ali je res molk zdravilo za naše rane: Vasi govore tudi brez besedi

Velika noč je minila, pomlad se je vrnila k nam in z njo nebroj skrbi, upov, truda in pričakovanj.

Iz leta v leto se vrača za nas isto delo, ki je pa iz leta v leto manj vredno. Romantika, ki je nekdanj živela na vasi, je zato danes mrtva. Človek ne vidi več nobene lepote. Skrb in trud nam meglita pogled — ali pa ga nam ostrita tako, da danes vidimo marsikaj, česar

nekdanj nismo videli.

Časi so resni in beseda nam je od muck tako okorna, da je težko govoriti. Borimo se na sto strani. V večnem boju smo s silami narave, v večnem boju smo pa tudi z vsemi onimi silami, ki danes

rušijo svet.

Kdor ima oči, vidi; kdor ima ušesa, sliši. Zato vemo in smo prepričani, da slišijo vsi, ki niso gluhi, tudi naše neizgovorjene besede.

Bolečina, ki danes tare kmeta, je neznosna. Dvomimo pa, da bi bil molk primerno zdravilo za to gorje.

Kot pošteni in odkriti državljani, ki ljubimo to državo kot svoj edini dom, opozarjamo na rane, ki jih je brččas še mogoče sezdraviti, dokler se ne ogoje.

Pameten bolnik gre k zdravniku takoj, kakor hitro opazi bolezen. Pameten gospodar popravi orodje, poslopje takoj, kakor hitro spozna kje kako napako. Nespameten bi bil bolnik, ki bi svojo bolezen prikrival, nespameten gospodar, ki bi skušal luknjo v strehi zakriti s papirjem. Prvi nalive bi mu papir razmočil in neurje bi luknjo le še povečalo.

Nič drugega ni z nami. Na krvi in kosteh naših dedov in očetov slone temelji Jugoslavije, naši žulji in naš znoj pa so tista

življenjska sila,

ki daje državnemu organizmu moč rasti. Kdor tega ne vidi, je ali slep ali pa nezmožen za javno delo.

Slovenski kmetje smo vselej in tudi v najtežjih časih zvesto in pošteno vršili svoje dolžnosti in jih zvesto in pošteno opravljamo še danes. Zato menimo, da bi smeli govoriti tudi v primerih, ko gre za naš

biti ali ne biti.

Zemlji dajemo, kar je njenega — in dajemo ji še več. Sto in stoletja je slovenski kmet, brezimni junak in stražar slovanstva na jugu Evrope branil to zemljo in zanjo krvavel. V nenaknem boju je marsikdaj omahoval, omahnil ni nikoli.

Nešteto je bilo sovražnikov, ki jih je mamil pohlep po naši zemlji in lahko rečemo, da je vsaka ped naše grude odkupljena

z našo krvjo.

Tega se zaveda svet, le pri nas doma se zdi, kakor da ta zgodovinska resnica ne velja. Z megle odlokov hočejo nekateri zabrisati, kar se ne bo nikdar dalo zabrisati.

Žrtvovali smo mnogo, žrtvujemo še to: Molčimo. Molčimo zato, ker vemo, da v našem imenu govore polja in gozdovi, travniki in gore, govori vse, kar je našega. Molčimo pa tudi zato, ker govore za nas vasi, kjer se mesto pesmi glasi le jok in stok, obup pridnih in delavnih, poštenih slovenskih sre, ki jim je vsak prihodnji dan nova in vedno

groznejša pošast.

Na drugem kraju objavljamo poročila o obnem zboru Zveze slovenskih zadrug. To poročilo je dovolj vidno ogledalo in zgovorna priča naših dni. Kam pride slovenska vas, kam pride jedro naroda, ako kmalu ne bo pomoči. In kaj naj počne narod sam, ako se mu osuši njegov mozeg — naš kmet?

Na ta vprašanja ne bomo odgovarjali, ker si odgovor vsakdo lahko napravi sam.

Vemo, da je vse življenje podvrženo zakonom, ki jih človeška modrost ne more spreminjati. Ker to vemo, ne skrivamo hrbtov, ampak vztrajamo.

Naš zadružni parlament

V ponedeljek, dne 20. t. m. se je vršil občni zbor Zveze slov. zadrug, ki je sprejel naslednje resolucije:

Kmetska zaščita

Eno najtežjih in najbolj bolečih naših gospodarskih vprašanj, razdolžitve kmeta, tudi v preteklem letu ni bilo definitivno rešeno, dasi smo dobili s 30. septembrom novo uredbo o zaščiti kmetov, ki po svojem besedilu kaže na dokončno ureditev.

Tesna povezanost tega vprašanja z vprašanjem likvidnosti naših zadružnih denarnih zavodov in pa dejstvo, da so kreditne zadruge po svojem ustroju zastopnice i vlagatelj i članov-dolžnikov, ki so po pretežni večini pripadniki kmeškega stanu, nam narekuje, da ponovno apeliramo na merodajne faktorje, naj v izogib preteči nevarnosti povzamejo vse od zadružnih organizacij večkrat predlagane ukrepe za res dokončno in uspešno rešitev tega perečega vprašanja. Nevzdržnost sedanjega položaja priča dovoljno že dejstvo, da je dolžnikom dana vsaj 12letna zaščita, dočim uživajo kreditne zadruge kvečjemu 6letno in bi potem takem po preteku 6 let bile kreditne zadruge nezaščitene.

Pri reševanju razdolžitve kmeta je vsekakor imeti v vidu, da se z nobenimi ukrepi ne sme omajati težko privzgojeni smisel za varčevanje, zlasti gre pri zadružnih vlagateljih za gospodarsko šibke ljudi, ki so s trudom prištedili nekaj denarja za težke čase. Stremljenje merodajnih faktorjev naj gre za tem, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi podpirajo kreditno zadružništvo, ki je uspelo zbrati tekem svojega obstoja razmeroma ogromne vsote in jih staviti na razpolago našemu gospodarstvu.

Ponavljamo, da je po našem mnenju neobhodno potrebno izvesti konverzijo kmetских

dolgov na način, ki je bil od zadružnih organizacij ponovno in izčrpno predlagan. S prevzemom kmetских dolgov s strani države ali privilegirane denarnega zavoda bi se omogočila dosedanjim kmetским upnikom — kreditnim zadrugam in drugim denarnim zavodom prepotrebna likvidnost, kmetским dolžnikom pa bi se s 25letnim odplačevanjem in z 2% obrestovanjem res znatno olajšalo breme dolga in njegovih posledic.

Po najnovjših vesteh namerava vlada zopet odložiti plačilo obroka in obresti do konca septembra. Ugotavljamo, da naše zadruge skrajno socialno postopajo nasproti dolžnim kmetom in izterjavajo samo v izjemnih slučajih, če dolžnik premoženje pustoši ali bi lahko plačal pa noče. Zato smo prepričani, da bo ostal zadružni odplačilni načrt še dalje nespremenjen v veljavi.

Ozdravitev denarništva

Naše denarništvo preživlja že par let izredno kritične čase. Stavljani so bili že nešteti predlogi, tudi s strani zadružništva, vsi z namenom, da se ta skrajno občutljivi, toda neobhodno potrebni instrument našega gospodarstva ohrani in ga zopet vsposobi, da bo vršil saj tako dobro svojo funkcijo, kot pred nastopom gospodarske krize.

Jasno se je pokazalo zlasti, da primanjkuje gotovine na denarnem trgu in da so tozadevni predpisi o organizaciji našega denarništva zastareli. Zato bi bila predvsem potrebna

vpostavitve likvidnosti našega denarnega trga, saj je baš nelikvidnost denarnih zavodov ena največjih ovir za poživitev gospodarske delavnosti sploh; v to svrbo naj merodajni faktorji poskrbijo za potrebna sredstva, ki bodo kot sveža kri poživila naše celokupno gospodarsko življenje;

reformacija zakonskih predpisov našega denarništa po vzgledu naprednejših držav, ki so temeljito preustrojile svoje denarnišstvo z novimi, sodobnimi zakonskimi odredbami ter ga tako usposobile, da popolnoma ustreza vsem kompliciranim nalogam in zahtevam sedanjega časa.

Dočim je za izvršitev prvega potrebna tudi materialna pomoč države in njenih privilegiranih ustanov, ni za drugega potrebna nikaka

gmotna žrtve in je zato njegova izvršitev brez nadaljnega lahko izvedljiva.

Apeliramo na merodajne faktorje, da takoj pristopijo — ker ni stvarnih zadržkov — v s a j k izvedbi drugega ukrepa in naše deloma že zastarele zakonske predpise nadomestijo z novimi, sedanjim zahtevam odgovarjajočim, ter s temeljito in stvarno reformacijo ustvarijo pogoje za nov polet našega gospodarstva, v katerem igra ravno denarnišstvo odločilno vlogo.

»Domoljubova« zmeta

Letošnji povelikonočni »Domoljub« prinaša razlago članka, ki je bil priobčen v velikonočni številki »Kmetijskega lista« glede naše notranje politike. Sicer se večji del »Domoljubove« pisave ne tiče stvari, o kateri je bilo govora v »Kmetiskem listu«. Tu so namreč obravnavane proračunske razprave v senatu in skupščini.

Glede teh sem se zanašal na poročila v »Slovenec« in mislil, da so točna. Ko pa sem imel priliko čitati stenografske zapiske senatorskih sej, sem v govoru senatorja Pucija Ivana našel baš razmišljanje o vprašanju našega združništva, o čemer »Slovenec« ni pisal. To pa je označeno tudi v mojem članku kot med najvažnejšimi za Slovenijo.

V dotičnem delu govora senatorja Pucija je klasično pokazano polje, kjer bi se posledice

pomirjenja političnih strasti najprej morale pokazati. Če bi se namreč posvetilo toliko posla gospodarstvu kot politiki, bi se razprtije ne večale, rastlo bi zaupanje in dobila bi se sredstva za ozdravitev združništva. To pa je po zaslugah mnogih odličnih in požrtvovalnih slovenskih mož še vedno vogelni kamen slovenske samostojnosti. In če se je kdo zavzel zato, zasluži pohvalo, ne graje.

Kar piše »Domoljub« o gospodarskem pogoju, nasilstvu, ječah, kaznih in svobodi, z mojim člankom nima dejanske zveze. Odgovor na to torej ni potreben. Bil bi sicer lahek; ker pa je resnica postavljena v sramežljiv kot, počakajmo, dokler ji čas in prilike ne odkažejo boljšega prostora. Takrat pa bo morebiti nekaj let prezgodaj. G.

Agrarni interesenti stradajo

Zemlja leži neobdelana

Občinski odbor v Kostanjevici na Krki je sklenil že maja meseca leta 1934. prigrasiti se kot agrarni interesenti pri delitvi oddvojenih parcel na veleposestvu verskega zaklada. V tej zvezi je vložilo županstvo prošnjo na komisijo za likvidacijo agrarne reforme v Ljubljani za zemljišče na Loki kot stavbene parcele, ki so bile s pravomočnim odlokom ministrstva za kmetijstvo oddvojene in določene za razdelitev med agrarne interesente.

Ko je julija meseca 1934 prevzela občina nova občinska uprava, je započeto akcijo za pridobitev stavbenega zemljišča od agrarne reforme nadaljevala. Težnja občinske uprave je bila vodena v duhu potreb kostanjeviške občine, ki nima nobene druge možnosti razširitve in je bila podprta od ogromne večine prebivalstva. Stvar je bila torej dobra in koristna. Občina je nameravala zgraditi na tem mestu javne zgradbe, delno parcelirati za stavbišča in delno uporabiti zemljišče za zamenjavo za nasproti ceste ležeče parcele, kjer bi se zgradilo prepotrebno sejmišče.

Med tem je pa nastala civilna pravda med župno nadarbino in Verskim zakladom za lastninsko pravico teh parcel.

Da zaščiti občinska uprava interese občine na teh parcelah, je pooblastil občinski odbor obč. upravo, da naj ista ukrene vse potrebno. Na podlagi tega pooblastila se je občina prigrasila v tej pravdi kot postranska intervenientka in izročila zadevo odvetniku g. dr. Fr. Kandaretu v Ljubljani.

Do tu je bilo vse v redu in prav. Nihče ni ničesar očital niti prvemu niti drugemu obč. odboru, ki so pravilno zastopali občinske interese. Tega postopanja, ki bi v kratkem dovedlo do uspešnega konca in občini pridobilo lep kompleks stavbnih parcel, se ni veselila le peščica ljudi.

Kako torej preprečiti akcijo občinskega odbora? Pričele so romati pritožbe v Beograd na kmetijsko ministrstvo, v katerih se je zahtevala vrnitev oddvojene zemlje veleposestvu, češ, da je agrarni interesenti ne marajo. Zahtevalo se je revizijo objektov in subjektov.

Tej protiljudski gonji se je z vso silo uprl podbor Zveze slov. agrarnih interesentov v Ko-

stanjevici, ki je sproti razkrinkoval in izpodbijal navedbe in trditve naročenih pritožb. Tovariša Čuk in Polovič sta imela polne roke posla ter sproti obveščala tudi agrarne interesente o težki borbi za zemljo. Njuno požrtvovalno delo, podprto od občinske uprave in vsega revnega ljudstva je imelo popoln uspeh. Ministrska komisija, ki je prispela v Kostanjevico, je ugotovila ničevost pritožb protivnikov agrarne reforme.

Odbila je njihove zahteve ter ugodila prošnji pododbora Zveze slov. agr. interesentov. Poleg že oddvojene zemlje v izmeri okrog 143 ha je bilo na novo oddvojenih še okrog 80 ha obdelovalne zemlje in nekaj starih, porušeni in opuščenih zgradb, ki so svoj čas služile graščinski opekarni. Med na novo oddvojenimi parcelami pa je bilo tudi zemljišče na Loki, ki ga je že

več let uživalo župnišče. Župna nadarbina ima zemlje dovolj. Še preveč. Toliko jo ima, da jo g. župnik ne more sam obdelati. Bilo je torej pravično, pošteno in socialno, da so se parcele na Loki oddvojile za reveže, katerih je v Kostanjevici in okolici zelo veliko in komaj čakajo na košček stavbišča.

Toda oddvojitve teh parcel v izmeri okrog dva in pol ha, je rodila pravdo med župno nadarbino in Verskim zakladom za lastninsko pravico.

Borba proti agrarni reformi se je prenesla na politično polje. Sledil je protipolitični razpust pododbora Zveze slov. agrarnih interesentov v Kostanjevici in postavljen na njegovo mesto komisar. Kmalu nato so bile razpisane nove občinske volitve, pri katerih je zmigala lista J. R. Z.

Prišla je nova občinska uprava. Prvi koraki nove obč. uprave so bili odpoved pooblastila odvetniku g. dr. Kandaretu ter odstop od že pridobljenega položaja kot postranska intervenientka pri pravdi.

Zemlja je s tem za občino izgubljena. Vrhu tega so nastali še stroški, ki jih bo morala občina poravnati.

Vsi znaki so kazali, da bi Verski zaklad pravdo dobil in občina bi na ta način prišla v last spornih parcel. Ugotoviti je treba, da predmetna pravda med Verskim zakladom in župno nadarbino ni končala z razsodbo sodnika, nego po medsebojni poravnavi med obema strankama, kar je omogočila sedanja občinska uprava s svojim odstopom od postranske intervencije.

Ze celo leto se bori Zveza slov. agr. interesentov, da bi se razdelilo med revne kmete na novo oddvojenih 80 ha obdelovalne zemlje na veleposestvu Verskega zaklada. Nešteto intervencij sta napravila v tej zadevi poslanca inž. Fr. Zupančič in Milan Mravlje. Toda, vse zastoj. Akt o izvedbi agrarne reforme leži na banski upravi. Protivniki agrarne reforme so bili dosedaj močnejši kot vse potrebe revnega in stradajočega naroda, močnejši kot vse določbe zakona o likvidaciji agrarne reforme.

Ze leto dni pravomočni odloki se praše na stotih tisočih ljudi, narod pa gleda, čaka in premišljuje. Padli so že streli, pobite so šipe in značilno gibanje se pripravlja med najštevilnejšim in najmarljivejšim kmetiskim slojem — agrarnimi interesenti.

Vsak, ki mu je količkaj na srcu interes malega človeka, ki količkaj čuti z revnim bajtarjem, ki količkaj veruje v zakonitost in pravičnost, se sprašuje: *Nele dolga je?*

Doma in drugod

Teden domače politike

Po kratkem velikonočnem presledku je pričela združena opozicija živahno prirejati shode in sestanke po vsej državi. Narod poseča v velikem številu njena zborovanja posebno radi tega, ker želi zvedeti od govornikov, kako stoji vprašanje sporazuma s Hrvati, kakšen je ta sporazum in kdaj bo dosežen.

Davidovičevi demokrati so priredili preteklo nedeljo dva shoda. V Kovačici je nastopil kot govornik sam Ljuba Davidovič. V svojem govoru je med drugim dejal, da mora zdrava narodna politika stremeti po pravici in resnici in da mora sloneti na svobodi. Narodna skupščina, da mora biti pravi izraz ljudskega razpoloženja in da je zato treba svobodnih političnih zakonov. Dalje je rekel Davidovič v svojem govoru, da je potreben strog zakon proti korupciji.

Kar se tiče hrvatskega vprašanja je povedal tole: Je še eno vprašanje, ki vas zelo zanima, in to je hrvatsko vprašanje. Razgovarjamo se, toda to opravilo bo težko privedi do kraja, ker je pač precej težko. Povem vam pa, da Hrvati

ne žele razcepiti države. V ostalem, tega jim ne bo nihče dovolil in tudi ne mi, s katerimi oni veliko sodelujejo in ki nam mnogo verujejo. Ohranitev državne celine, to je prva skrb. Druga pa je, ustvariti po celi državi zadovoljstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Davidovič je za tem omenjal nekdanja srbska okrožja, ki so imela dokaj velike samouprave in s katerimi je bil narod tedaj jako zadovoljen. Take samouprave bi mogle po mnenju govornika služiti za podlago tudi sedanjim upravnim edinicam.

Milan Grol,

član vodstva Davidovičevih demokratov, je govoril v Nišu. Njegov govor se je sukal skoro izključno okoli hrvatskega vprašanja, ki je o njem rekel tole:

Zadnje čase se stalno govori o sporazumu opozicijskih strank. Za sedaj še ni mogoče govoriti o poedinih točkah sporazuma, potrebno pa je razčistiti pojme in jedro samega sporazuma. Sporazum smatra narod za vzajemno prizadevanje za spremembo prejšnjega stanja in uvedbo novega. Hrvatsko vprašanje je samo del

vseh ostalih vprašanj, katerih nobeno se ne more samostojno reševati.

Naša demokracija je tista, ki si jo zamišljamo v znaku zbiranja vseh zdravih narodnih sil. Hrvatsko vprašanje, demokracija in ekonomska vprašanja so istočasna vprašanja, ki se morajo zato reševati skupno v istem duhu. Treba je začeti pri osnovnih narodnih svobodskih kot sredstvih za ustvaritev drugih.

Če so težkoče v sporazumevanju, so samo vsled tega, ker se je težko izraziti. Vendar pa sporazumevanje hitreje napreduje, kakor bi si to kdo mislil. Iz Zagreba se zahteva, da se v načelu prizna osnovno postopanje glede pravice do samostojnega razvoja na svojih tleh. V Beogradu pa se zahteva, da se naši tovariši iskreno zavzemajo za skupno izvajanje programa.

Del naših zaveznikov se dosedaj še ni izjavil glede sporazuma, toda mi upamo, da se bo to kmalu zgodilo.

Po poročilih zagrebških listov se bodo razgovori združene opozicije nadaljevali 24. t. m. Dr. Maček je po mnenju teh listov že dal združeni opoziciji svoje protipredloge, ki ne vsebujejo samo volilnega sporazuma.

Radikali

Preteklo nedeljo so imeli nekateri člani glavnega radikalnega odbora konferenco s svojimi pristaši v Novem Sadu. Med njimi sta bila tudi gg. Miša Trifunović in Miloš Bobić.

Konferenca zemljoradnikov

se je pa vršila preteklo nedeljo v Tuzli, ki so ji prisostvovali delegati iz cele Posavine, Sarajeva, Banja Luke in Bihaća. Od vodstva so bili navzočni dr. Milan Gavrilović, dr. Čubrilović in Čeda Kokanović.

Uradno poročilo o pokolju v Kerestincu

11 mrtvih, požgana hiša, več ranjencev

Beograd, 19. aprila. AA. Dne 16. aprila so okoli 17 prišli iz Zagreba v vas Kerestinec v samoborskem okraju Katanec Karlo, trgovec, Mehmed Ibrahim Begović, bivši uradnik, Blagojević Aleksa, trg. pomočnik, Folmost Edvard, trgovski pomočnik, Kiper Ivan, delavec, Golenović Predrag, bivši policijski stražnik, in Gogić Vladimir, trgovski pomočnik, s člani mladinske organizacije JRZ, da obiščejo Mihalovića, bivšega bana in predsednika organizacije JRZ v Zagrebu, ter da ga obveste o strankinih zadevah. Na poti skozi vasi Rakitje in Kerestinec so jih tamkajšnji kmetje poskušali napasti in trpinčiti, toda omladinca se je posrečilo pobegniti in se skriti v hišo g. Mihalovića. Ti kmetje so takoj alarmirali tudi ostale svoje sovaščane in so nato oboroženi z raznim topim orožjem, nekateri tudi s strelnim orožjem, v skupini okoli 1000 ljudi prišli pred hišo Mihalovića ter zahtevali, da se jim izroče ti mladeniči. Ko pa ti niso hoteli tega storiti, so kmetje vdrli v hišo gosp. Mihalovića ter 6 članov mladinske organizacije pretepli in ubili, Gogića Vladimirja pa težko poškodovali. Pri tem napadu sta bila lažje ranjena tudi sam g. Mihalović in kmet Jurinec Juro iz Rakitja. Nato je skupina teh kmetov na povratku na svoje domove napadla tudi hišo Jovana Buta, težaka iz Rakitja. Kmetje so Buto, njegovo ženo in hčerko ubili, hišo pa zažgali. Pri tem napadu je bil ubit tudi Franketić, težak iz Štrmea. Poškodovancem se je nudila zdravniška pomoč na licu mesta. Sodna komisija je takoj pričela s preiskavo, istočasno pa vodi preiskavo tudi posebej za to odrejeni inspektor notranjega ministrstva dr. Milan Vlaškalin z nekoliko policijskimi organi zaradi tega, da se ugotove vzroki za te dogodke ter da se z vsemi krivci takoj uvede kazensko postopanje po zakonih. Dosedaj je aretiranih 10 oseb, na katere pada sum, da so bili hujskači in kolovodje. V vsem samoborskem okraju, kakor tudi v Zagrebu vlada popolen red in mir.

Zunanje - politični pregled

Svet se spet maje v svojih temeljih. Ves povojni mednarodni red se ruši, na njegovih razvalinah pa vstajajo problemi, ki so močno podobni problemom iz zadnjih let pred svetovnim klanjem. Zdi se, da se spet vračamo v usodno leto 1914...

Senca londonskega pakta

Senca londonskega pakta iz leta 1915. še vedno visi nad nami...

Vse, kar je zraslo po vojni v Evropi, hočeta za vsako ceno zrušiti dve sili, ki, kakor pravita, s svojim sedanjim položajem nista zadovoljni. To sta Italija in Nemčija.

Poražena in ponižana Nemčija se bori za svojo »časť« — otresti se hoče okovov omejitvev pariškega »diktata« iz l. 1919. Uzaljena Italija pa hoče plačilo za svojo — zmago.

Obema je za doseg te visokih ciljev napoti obstoječi mednarodni red, proti kateremu se zato borita.

V tem negativnem sta si edini, vse drugo ju razdvaja. Le v kolikor rušita, si medsebojno lahko pomagata... A tudi na tej poti se utegneta kmalu spoprijeti tam, kjer Mussolinija čelvelj posebno žuli: mislimo na Brenner in na Trst. In tudi glede kolonij se njena »vzajemnost« lahko kaj kmalu neha. Perspektive niso torej nič kaj ugodne...

Addis Abeba v laških rokah

Tragedija, ki jo doživlja Abesinija, se menda bliža svojemu koncu. Ob zaključku lista smo prejeli vest, da Italijani že korakajo v Addis Abebo, glavno mesto Abesinije. Prebivalstvo je mesto zapustilo.

Bodimo složni

Cim bolj se zapleta sedanji mednarodni položaj, tem večja je odgovornost naših državljanov. Dva dni po podpisu londonskega pakta je bivši predsednik srbske vlade Nikola Pašić izrekel v skupščini besede, ki so še danes aktualne:

»Italijanski državniki ne morejo iti za tem, da bi dobili eno mesto več ali manj, ali da bi dobili ta ali oni otok, ker morajo v naprej vedeti, da moč Italije ne bo odvisna od tega, ali dobi to mesto ali oni otok, marveč od tega, ali bo složen srbsko-hrvatsko-slovenski narod.«

Odgoditev eksekucij za kmetске dolgove

Vlada je izdala uredbo, s katero so ukinjene do 1. oktobra vse prisilne prodaje premičnin zaradi neplačanih obrokov ali obresti zaščitenih kmetških dolgov.

Uredba glasi:

Čl. 1. Vsi po uredbi o zaščiti kmeta z dne 30. septembra 1935 zaščiteni dolžniki, ki so izgubili zaščito za svoje dolgove zaradi neobnove menic, dobe ponovno to zaščito. Dolžni so v roku 90 dni od uveljavitve te uredbe zamenjati menice na način, kakor odreja tretji odstavek čl. 7. omenjene uredbe. Drugače izgube ponovno zaščito.

Čl. 2. Do 1. oktobra 1936 se odgode vse prisilne prodaje in dražbe nepremičnin za kmetске dolgove, zaščitenih z uredbo o zaščiti kmeta z dne 30. septembra 1935, in čl. 1 te uredbe, in za neplačane obresti za te dolgove. Prav tako se ukinejo vse prisilne prodaje premičnin in odvzem premičnin, izvršen z namenom izvršbe ali zavarovanja. Do 1. oktobra 1936 se ne morejo dovoliti nove izvršbe za dolgove in obresti, omenjene v prejšnjem odstavku.

Mlatič

V boju s hudičem!

V hlev nekega našega rodoljuba v Črnem vrhu se je vrnil po dolgoletni odsotnosti med nami skoraj pozabljen, a drugače bojevit star oskubljen kozel. V odsotnosti pravijo, da se je kozel pretepal po svetu radi slabih alkoholnih pijač z vodomei, sovami, prči in z vsem kar mu je prišlo peratega in rogatega nasproti. Na vse zadnje, pa se je lotil domov grede še samega črnega hudiča. Pri krvavem spopadu, ki se je odigral med kozlom in hudobcem blizu Studenca na križišču ceste pri Sv. Treh kraljih v domovini Martina Krpana, je bil kozel v borbi premagan. Črni hudič bog nas ga obreza je kozlu v borbi za življenje odgriznil in požrl najprej rep, potem mu je odtrgal roge, in če se ne bi bil rešil v divjem begu v hlev našega rodoljuba v Črnem vrhu tam pri Sv. Treh kraljih v domovini Martina Krpana, bi mu bil hudič strgal najbrže tudi jezik in želo, ki mu je ostalo poleg polomljenih nog in zobov še edino obrambno sredstvo...

Velikanske skrbi »Slovenca«

Zadnje čase prevevajo »Slovenca« silne skrbi, kaj bo z opozicijo. Najbolj ga skrbi, kaj bo s tem salabolskim Pucljem s kmetijci, z mačkoveci, ki jih je vsak dan več in se množe zlasti iz bivših pristašev klerikalne stranke. »Slovenca« boče tudi Kreft in Kreučič, pa naš dr. Viktor Maček in drugi. Kako velikodušno deli opoziciji nauke o njenem zadržanju, njeni kritiki itd. Seveda »Slovenca« ne skrbi preveč, kaj bo z zaposlitvijo brezposelnih, kje bodo lačni dobili kruha, kako bo kmet plačal davke, kako si naj pomaga obrtnik pred eksekutorjem in odpušeni cestar pred lakoto. Tudi si do te izjeme ni, če v »Slovenca« je »časť« let črta. Toda svet se je spremenil in človek je postal drugačen.

Kar se tiče politike kmetijcev, naj bo »Slovenca« kar potolažen. Kmetško delavski narod Slovenije bo našel gotovo pravo pot, kjer bo mogel zaščiliti svoje interese in z večjo svobodo izvajati svoj gospodarski in socialni program. Teloj onoga časa se je prepeljal na listi: buži, da kmetizacija ni vsta pot.

Sleparija

Neki star mestni špekulant, ki je drugače, kakor pravijo, že zrel za obiranje gosenc po zeljnikih na Studencu, je začel tebi nič meni nič brez dovoljenja monopolne uprave pisati po cajtengah s tobačnim izvlečkom namesto z dovoljeno pravo domačo, črno tinto. Sleparja zasleduje sedaj radi kršenja monopolskih predpisov naša financa, ki ga bo skoraj gotovo dobila in ga za ta prestopek strogo kaznovala. Špekulant, kot pismen človek, bi moral ja vedeti, kar pri nas že vsak osel vé, da se sme vporabljati tobačni izvleček kot monopolski produkt in kot strup izključno samo za pokončevanje mrčesa in druge golazni.

Politično kosilo

»Slovenca« od 15. aprila t. l. poroča z Bleda, da je priredil predsednik vade g. dr. Stojadinović glavnim funkcionarjem JRZ za Dravsko banovino svečano kosilo, katerega so se med drugimi udeležili tudi gg.: dr. Marko Natlačen, mestni ljubljanski župan dr. Jure Adlešič, bivši minister Franc Kulovec, univ. prof. dr. Franc Lukman, g. Avsenek, glavni urednik »Slovenca« dr. Ivan Ahčin in odvetnik dr. Josip Ažman.

Slovenski parlamentarci na Bledu

»Slovenca« od 16. t. m. poroča z Bleda, da je predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović priredil na čast slovenskim narodnim poslancem JRZ kosilo, katerega so se udeležili poslanci dr. Jure Koc, dr. Fr. Šemrov in Anton Kersnik.

Kmetska mladina

Orla vas

Naš 10. redni občni zbor »Društva kmet-
skih fantov in deklet«, ki se je vršil na cvetno
nedeljo dne 5. aprila t. l., je pokazal življenje
našega dela v tekočem letu, pa tudi delo celega
desetletja tako, kakršno res mora biti društveno
življenje na vasi. Niso nas ovirali razni napadi
nasprotnikov, nobene osebnosti, prav ničesar.
Šklenili pa smo po isti poti naprej. Novi odbor
pod predsedstvom tov. Povšeta nam jamči, da
bo skrbel za razne društvene tečaje, predavanja,
pošiljal svoje članstvo v prosvetno-organ. tečaje,
vplival vzgojno na članskih sestankih in pouče-
val o vsestranskih potrebah naše vasi, tako da
bomo sami pripravljene in tudi zmožni voditi in
urejevati svoje stanovske zadeve, ki jih zahteva
današnji čas; rad! nedelavnosti in neagilnosti
članstva ne bo nikoli ovenel.

Občnega zbora so se udeležili vsi člani in
članice, le nekaj tovarišev-vojakov in drugih, ki
so v tujini, je manjkalo, teh pa smo se spomnili
z iskrenimi pozdravi. Pogrešali pa smo tudi od
Pododbora določenega delegata. Pričetek obč-
nega zbora je bil s tamburaško koračnico, katero
so zaigrala naša dekleta, zaključil pa ga je moški
tamburaški zbor. O posameznih prireditvah, ki
smo jih v preteklem letu imeli, smo stalno po-
ročali v Kmetemskem listu.

Desetletnico hočemo praznovati meseca julija,
ko bodo naša dekleta in fantje tekmovali pri
žetvi pšenice. Ker bo pa ta praznik združen s
skrbjo in delom, ne pa za razvedrilo članstva,
pohitim meseca majnika na izlet na Sv. Planino.

Našo največjo zahvalo pa smo dolžni Kajt-
nerjevim, ki nam brezplačno dovoljujejo druš-
tveno sobo v hiši že celih deset let in jih pro-
simo, da nam ostanejo naklonjeni še za naprej.

Ponikva ob juž. žel.

Naše društvo kmet-
skih fantov in deklet bo
imelo v nedeljo 26. t. m. ob 3. uri popoldne svoj
III. redni letni občni zbor v stari šoli na Po-
nikvi. Vsi prijatelji, ki jih zanima naš pokret,
iskreno vabljeni.

Sv. Planina

Društvo kmet. fantov in deklet Sv. Planina
je imelo v torek dne 14. t. m. v tukajšnji osnov-
ni šoli svoj običajen sestanek združen s preda-
vanjem. Kod predavatelj je nastopil tov. pred-
sednik društva Alojzij Tori. Predaval nam je o
živinoreji, in povedal iz te stroke za nas mlajše
živinorejce mnogo poučnega, koristnega in za-
nimivega. Predavanja smo se udeležili vsi, s
ponosom, da je tudi pri nas v društvenem živ-
ljenju led prebit! Danes lahko rečemo z drugi-
mi tov. društvi: Mi vstajamo, in gremo naprej!

K Sv. Uršuli v Dramljah

V nedeljo, dne 3. maja se vrši na Sv. Uršulo
pri Dramljah izlet organizirane kmetske mla-
dine iz Dramelj, Št. Jurja, Teharja, Ljubečne in
Vojnika. Društvo kmet-
skih fantov in deklet v
Dramljah ima ob tej priliki svoj 8. redni občni
zbor, ki se bo vršil ob 2. uri pop. pri Sv. Uršuli.
Na izlet vabimo vse prijatelje kmetske misli!

Sestanek 5 društev Savinjske doline

V gostilni Šadnik na Groblji pri Št. Pavlu
se vrši v nedeljo, dne 26. aprila ob 4. uri pop.
sestane Društev kmet-
skih fantov in deklet iz
Orle vasi, Braslovc, Št. Jurja ob Taboru, Prekope
in Št. Pavla. Na dnevnem redu je določitve
skupnega izleta, razprava o obveznih pogojih
pri udeležbi na vsaki prireditvi posameznega
društva in določitve datuma za skupno kmetsko
mladinsko zborovanje. Sestanka naj se udeleže
razen predsednikov, podpredsednikov in tajni-
kov tudi odborniki in zlasti načelniki(ce) od-
sekov.

Medvode

Tukajšnje društvo kmet. fantov in deklet je
imelo v nedeljo dne 29. marca svoj 10. redni
občni zbor, na katerem so posamezni funkcion-
narji podali svoja poročila. Pri volitvah je bil
izvoljen nov odbor z predsednikom Janko Bab-
nikom na čelu. Zadnje čase se pridno udeležu-
jemo skupnih prireditev in izletov sosednjih
društev (na novo zamišljenega šmarnogorskega
okrožja). V nedeljo 17. maja se udeležimo isto-
takega skupnega izleta na Sv. Katarino. Zbira-
lišče ob 8. uri zjutraj pri železniški postaji v
Medvodah.

Mala nedelja

V nedeljo dne 3. maja ob 15. uri popoldne
bo Sokolska četa vprizorila ljudsko igro »Testa-
ment« s sodelovanjem nad 30 igralcev. Ze sedaj
vabimo vse prijatelje sokolstva, da naše prire-
ditev s čimvečjo udeležbo počaste.

Veliki Osolnik

Dne 22. marca je imelo naše društvo III.
redni občni zbor. Tovariš predsednik Geroni
otvori občni zbor, pozdravi navzočne, posebno
še navzočnega kmet. referenta ing. Sadarja in
Zvezinega delegata tov. Gerželja. Nato poda splo-
šen pregled društvenega dela, njegove cilje in
namene. Za njim poda tov. tajnik Flegar po-
drobno poročilo. Slede še druga poročila, nakar
se izvoli novi društveni odbor: predsednik: An-
ton Geroni, tajnik: Avgust Flegar, blagajnik:
Leopold Petrič.

Po občnem zboru je imel g. ing. Sadar še
predavanja, in sicer: »O travništvu«. Povedal je
mnogo zanimivega, zakar ga je članstvo nagra-
dilo s toplo zahvalo.

Bloke

Naše Društvo kmet-
skih fantov in deklet pri-
redi v nedeljo, dne 26. aprila ob 3. uri popoldne
v sokolski dvorani v Sodražici pevski koncert.
Program je zelo skrbno in pestro izbran. Vabimo
vsa okoliška društva ter vse prijatelje lepega
petja, da nas polnoštevilno posetijo!

Hlebče

Dne 26. aprila bo imelo naše Društvo kmet-
skih fantov in deklet svoj III. redni občni zbor
pri tov. Franu Zabukovcu na Jakičevem. Pri-
dite vsi!

Skoke

Na I. rednem občnem zboru našega društva
smo izvolili sledeči odbor: predsednik: Franjo
Vohl, podpredsednik: Franjo Ajdič, tajnik: Mi-
hael Ajdič, blagajničarka: Marica Pesek. Na-
dalje poročamo, da smo imeli na Svečnico do-
bro obiskano oranžno trgatav. Društvo je prire-
dilo tudi dne 22. marca t. l. igro: »Carski sel«,
ki je v vsakem oziru zelo dobro izpadla.

Središče ob Dravi

Dne 26. aprila t. l. bo imelo naše Društvo
kmet-
skih fantov in deklet svoj redni letni občni
zbor, na katerega so vabljeni vsi fantje in de-
kleta.

Frankolovo

Naše društvo kmet-
skih fantov in deklet je
imelo svoj 8. občni zbor dne 25. marca 1936. Iz-
volil se je sledeči odbor: Predsednik: Bračič
Bernard, tajnica Skarlovnica Fani, blagajnik Zni-
der Ivan.

Gotna vas

Društvo kmet-
skih fantov in deklet nazna-
nja, da je imelo dne 8. marca svoj redni občni
zbor, na katerem je bil izvoljen sledeči odbor:
Predsednik: Stanko Kobler, tajnica: Ivanka
Brulc, blagajnik: Jože Zupančič.

Stari trg

Naše Društvo kmet-
skih fantov in deklet bo
imelo dne 26. aprila ob pol tretji uri pop. v
prostorih g. Znidaršiča v Starem trgu svoj redni
občni zbor.

Novice

ZIVINOREJCI! Naročite in čitajte izredno zani-
mivo ilustrirano 4. številko »Kmetovalca«,
od 15. aprila t. l., ki obsega 32 strani in je
v glavnem posvečena živinoreji. Posamezna
številka stane 2 Din, letna naročnina 25 Din.
Uredništvo »Kmetovalca« v Ljubljani, No-
vi trg 3.

× **Po 20 letih se je vrnil iz ruskega ujet-
ništva kmet Stevan Avramov iz Starega Bečaja**
v Banatu. Doma se mu je žena poročila z dru-
gim, ko so ga proglasili za mrtvega. On sam se
je pa tudi oženil v Rusiji. Na svojem starem
domu je našel svojega sina, ki ga je pred 20 leti
zapustil v plenicih. Za prvo ženo ne žaluje, pač
pa skrbi, kako bi spravil iz Rusije svojo drugo
ženo in otroka.

× **Povečanje našega izvoza svinj v Češko-
slovaško.** Izvoz svinj je znašal v prvem letoš-
njem četrtletju 66.878 svinj in je večji za 24.232
komadov od lanskega leta. Tudi izvoz svinjske
masti se je povečal.

× **Strahovito neurje s točo je divjalo te dni**
po celi severni Bolgarski. Povzročilo je veliko
škodo na poljih in pri živini.

× **Izdaja živinskih potnih listov in meso-
gledni posli.** Predsednik mestne občine ljubljans-
ke je odredil, da bodo počenši s 15. aprilom
1936 izdajali živinske potne liste sledeči: vete-
rinarski referat mestnega poglavarstva v Ljub-
ljani na mestni klavnici za ves teritorij Ljub-
ljane pred inkorporacijo in za priključene dele
občine Dobrunje (Štepanja vas), Pavlič Ferdi-
nand, Tržaška cesta 29, za Vič; Novak Franc,
Zaloška cesta 68, za Moste; Hvastja Kancijan v
Zgornji Šiški za Zdornjo Šiško in Koseze in
Oven Anton, Dravlje 76, za Dravlje, Zapuže in
priključene dele občine Ježica. — **Mesogledne**
posle pa bodo v nanovo inkorporiranem ozem-
lju opravljali: Škerlj Ivan, Vič 66, na Viču; No-
vak Franc, Hvastja Kancijan in Oven Anton na
zgoraj navedenem teritoriju ter Čerin Alojzij v
Štepanji vasi. Dosedanji živinozdravniki, v ko-
likor niso zgoraj navedeni, se z istim dnem raz-
rešijo svojih dolžnosti. — **Pristojbine** za izdajo
živinskih potnih listov, ogled itd., se bodo do
1. maja 1936 pobirale v dosedanji na posamez-
nem teritoriju veljavni izmeri. S 1. majem 1936
pa se bodo te pristojbine izenačile v smislu
sklepa mestnega sveta z dne 7. aprila 1936 in
se bodo pobirale v novi izmeri, kar bo še po-
sebej objavljeno.

× **V Cezanjevih se je pri podiranju hrasta**
na posestvu mlinarja Ribiča smrtno ponesrečil
njegov svak Jakob Vrtnjak s Podgradja. Vrtn-
jak je bil radi trahoma skoraj popolnoma slep.
Ko se je hrast jel nagibati, je Vrtnjak radi
svoje oslepelosti stekel mesto proč — ravno v
smeri padajočega debla. Tako ga je dosegla de-
bela veja in ga toliko poškodovala, da je umrl,
preden so ga pripeljali v Ljutomer k zdravniku.

× **V Pobrežju in Sv. Vidu pri Ptujju sta bila**
v eni noči zapored dva požara. V Pobrežju je
pogorela neka kmetska domačija, v Sv. Vidu pa
je izbruhnil požar v gospodarskem poslopu
tamošnje župnije. Mahoma so plameni zajeli tri
stavbe in je bila v nevarnosti tudi župna cerkev.
Škodo cenijo na 30 tisoč dinarjev. Deloma je
krita z zavarovalnino.

× **Vampir se je pojavil v Djakovici.** Vam-
pir sicer nikogar ne napada, toda ljudje že več
noči ne najdejo miru zaradi njega in ne mo-
rejo spati. Vampir daje od sebe medlo svetlobo
in se prikaže najraje na kakšni vrbi, ali vedno
na drugem mestu, kot ga ljudje pričakujejo.
Sedaj bo poskušalo vampirja odkriti orožništvo.

× V Kočevju je bil te dni razrešen svojih poslov šolski upravitelj Joško Jaklič, zaveden in zaslužen prosvetni in narodni delavec.

× Blizu Domanjševcev v Prekmurju je nekdo napadel 58 letnega oženjenega sezonskega delavca Karla Malačiča, ko se je vračal domov. Dva neznanca sta se mu grede pridružila, ga čez malo časa podrla na tla in mu izropala ves denar, kar ga je imel pri sebi, namreč 350 dinarjev, kar je za reveža že znaten znesek. Poleg tega sta ga še pretepla s koli in ga močno poškodovala. Poleg drugih poškodb je Malačiču počila tudi kost v desni lakti. Roparja sta po dejanju izginila brez sledu.

× Ako hočete biti postreženi z dobrim blagom in po najnižji ceni, potem kupujte le v manufakturni trgovini Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov trg 10.

× V Prekmurju je bilo zadnji mesec nič manj kot — 16 požarov! Med drugim je gorelo v Pertočah, Velikih Dolencih, Prosenjakovcih, Puconcih, v Križevcih, Tešanovcih in še po nekaterih vaseh. Ogenj je iz maščevalnosti ali drugih nizkih nagibov v več primerih podtaknila zlobna roka.

× Na Pragerskem je te dni obhajal svoj god železničar Rudolf Vindiš. Fantje so mu prišli voščiti in so imeli tudi godca s seboj. Kmalu pa so se fantje sporekli in v prepiru je Pavel Zatler malone do smrti zabodel železniškega delavca Franca Leskovarja v levo stran prsi.

× V Celju je policija prijela 19 letnega delavca Jožefa Z., ki ima vzlic svojim mladim letom težko butaro prav nečednih grehov na vesti. Poleg številnih tatvin in vlovov je mladi človek podvržen strasti, da napada ženske in jim skuša storiti silo. V nekaj primerih se mu je tako dejanje posrečilo. V nekaj drugih primerih — šlo je vselej za mladoletne deklice, pa so ga ljudje še pravočasno pregnali. Z. je svoje grdo početje na policiji priznal in bo zdaj sodišče povedalo, kam in kako z njim.

× Iz Gmajnice se je peljal posestnikov sin France Antončič s kolesom. Grede sta ga napadla dva neznanca in zahtevala od njega denarja. Ker ga fant ni imel, ga jima tudi ni mogel dati. Zato sta ga vsega preiskala. Bila sta pa vendar še toliko dostojna, da mu sicer nista storila nič žalega, ko sta se po temeljiti preiskavi prepričala, da je fant resnično suh. — Taki primeri, ki so vedno bolj pogosti, pač kriče dokazujejo, v kakšno propast tira vso našo zemljo vedno hujša beda, iz katere v prvi vrsti izvira vse zlo, kar ga doživljamo.

× V Ložini je pri posestniku Janezu Kozlu zažigal hlapec Ivan Bračič na travniku razno dračje, takozvani trebež, ki ga nagrajijo pri spomladanskem čiščenju travnikov. Ko je kopa najbolj gorela, je hlapcu spodrsnilo in je omahnil v plamene. Iz gorečega kupa so ga sicer kmalu rešili delavci, ki so začuli njegove klice na pomoč, vendar se je Bračič tako opeknel po vsem životu, da se v ptujski bolnici, kamor je bil prepeljan, bori s smrtjo in je le malo upanja, da bi okrevala.

× Kdo bo plačal? Ob priliki poslednjih demonstracij je bilo v Zagrebu povzročeni za 334.000 dinarjev škode na razbitem pohištvu, oknih in itd. Oškodovanci so se obrnili na zagrebško občino, da jim naj škodo povrne. Občinski svet je povrnitev škode odklonil z razloga, ker zagrebška občina nima svoje policijske straže in vsled tega tudi ne more preprečiti povzročitev škode ob demonstracijah. Zato ni dolžna povrniti morebitne škode, ki bi ob takih prilikah nastale. Oškodovanci se bodo obrnili na državne oblasti.

× Med Sv. Vidom in Pobrežjem so neznani malopridneži demolirali kapelico ob glavni cesti. Ljudje so zjutraj našli Marijino podobo pomendrano na cesti.

× V Grahovem je razrešen svojih poslov šolski upravitelj Franc Mercina, ki je bil v šoli in izven nje vsestransko in vzorno delaven. Podružnica Kmetijske družbe, Društvo kmetijskih

fantov in deklet, gasilska četa in druge gospodarske in prosvetne organizacije so imele v njem zanesljivo in idealno oporo. Izza l. 1926. je bil g. Mercina tudi član cerkniškega občinskega odbora. Za svojo zasluženost delavnost je bil nekoč odlikovan z redom sv. Save V. stopnje, ki ga je nosil tudi njegov deček.

× Polkovnik Branko Pogačnik na dvoru. Komandant ljubljanskega vojaškega okrožja polkovnik g. Branko Pogačnik je vpoklican v posebno službo na dvoru Nj. Vel. kraljice Marije.

× V Beogradu so zaprli uradnika Privilegirane agrarne banke Zarijo Živkoviča, ker je poneveril Din 240 tisoč iz blagajne uradniške zadruga. Mož je izumil neko igrado za otroke, namreč konjičke, ki sami tečejo, in je baje porabil ves ta denar za izpopolnitev svojega izuma.

× V Stari Bečej se je po 20 letih vrnil iz ujetništva kmet Stevan Avramov. Mož je bil med tem proglašen za mrtvega in žena se je omožila z drugim ter se izselila iz vasi. Avramov ji tega ne zameri, ker si je bil tudi sam v Rusiji izbral drugo ženo in ima z njo tudi otroka. Presunljivo pa je bilo svidenje med Avramovim in njegovim 20 letnim sinom iz prvega zakona. Oče in sin sta se namreč zadnjikrat pred tem videla pred — 20 leti. Tedaj je danes 20 letni Avramov sin kot novorojenček ležal v zibelci, oče pa je moral oditi na bojne poljane.

× V Hrastovcu pri Zavrču si je 60 letni viničar Franc Bratuša na strašen način vzel življenje, ker so ga osumili, da krađe kokoši. Po maši je legel v posteljo in jo zažgal pod seboj. Ko so ga jeli objemati plameni in so radi opeklin postale bolečine nevzdržne, pa je siromak vzel lovsko puško in se ustrelil v srce. Ogenj je kmalu zajel in vpepelil vso viničarijo. Ljudje, ki so prišli gasiti, so našli na pogorišču med ruševinami ožgano truplo nesrečnega viničarja.

Dopisi

Št. Vid nad Ljubljano

Preteklo soboto je doživel naš Št. Vid zelo radosten dan. Obiskal nas je prevzvišeni nadškof gospod dr. Gregorij Rožman. Ob 7. zvečer je priredila šentviška župnija vladiki slavnosten sprejem. Sprejeli so ga pred šolo z nagovori. Nato je krenil sprevod v cerkev. Po kratkih molitvah se je vladika podal v župnišče, kjer so mu cerkveni pevci in zbor Jadranske straže zapeli nekaj pesmic. Ginjen nad lepim sprejemom in izkazano ljubeznijo vernikov je odšel vladika v spremstvu najvidnejših in najuglednejših mož naše fare v občinski dom. Spremljala sta ga g. dekan Zabret in g. Lucijin Jaka. Društvo kmetijskih fantov in deklet, Sokol ter Škofovi zavodi niso bili povabljeni k sprejemu.

Brezje-Mošnje

Ne vemo, kaj je napotilo občinski odbor, da se je pogodil z g. Cvenkljem Jožefom iz Peračice in prevzel plačilo izdatkov za pot, ki vodi iz Peračice v Leše. Ker gre v tem primeru za vsoto 26.000 dinarjev in ker je sodišče v prvi stopnji zavrnilo terjatve, ki jih je naslovil gosp. Cvenkelj na občino, ne moremo razumeti, zakaj je občinski odbor prevzel tako veliko breme v škodo davkoplačevalcev in zakaj ni čakal razsodbe prizivnega sodišča, ko je vendar vse kazelo, da bo razsodba radovljiškega sodišča v Ljubljani potrjena. Tožba proti občini je bila vložena za županovanja g. Valentina Tonejca, ker gospod Tonejca ni hotel kot varovalec občinskega premoženja in kot zaščitnik interesov naših občanov priznati te ogromne terjatve, sklicujoč se na izjavo predsednika bivše občine Leše g. Bohinca Antona, ki je izjavil, da bivša občina Leše ni bila v nikaki zvezi s popravilom oziroma z gradnjo poti Peračica—Leše. Razsodba, ki jo je izreklo sodišče v Radovljici, je pokazala, da je g. Tonejca ravnal popolnoma pra-

Vinogradniki

pazijo na kakovost modre galice

Vsako zaupanje zasluži preizkušena 99—100%.

MODRA GALICA »ZORKA«

vilno. Zakaj je novi občinski odbor ubral popolnoma nasprotno pot, nam je z gospodarskega stališča popolnoma nerazumljivo, kajti s prevzemom plačila 26.000 dinarjev se bo moral proračun povišati za celih 17% ali za eno šestino. Dejstvo nepotrebne obremenitve našega davkoplačevalca nas je osupnilo, zato bomo o priliki o njem še podrobneje spregovorili. Za sedaj pribijemo le to, da se napovedi g. dr. Smajda Albina do pičice izpolnjujejo in da v strahu za blagor naše občine pričakujemo še nadaljnjih presenečenj po javnih napovedih odličnega govornika in v veliko škodo naših prebivalcev, ki težko plačujejo usoden preobrat strankarsko političnega testamenta. — Pri sršnem sodišču v Radovljici je gdč. Marija Valant, šivilja s Črnicca vložila tožbo proti g. Vovk Mariji. Tožiteljica je tožbo umaknila. Zakaj!? Pripomnimo le, da je gospa Vovkova zelo ugledna gospodinja in da je njena družina vedno odlično zastopala našo kmečko stvar. O gdč. Valant Mariji naj pa rajši piše »Domoljub« ali pa morda »Gorenjec«.

Stična

V naši vodni zadrugi so nastali nesporazumi, ki groze za dalj časa odložiti vprašanje regulacije Višnjice. Načrt, ki ga je napravil hidrotehnični oddelek kralj. banske uprave, predvideva razširjenje struge do 17 m. Sedanja struga je široka komaj dva metra. Z novo razširitvijo bi zgubili nekateri kmetje skoro cele parcele, ki leže vzdolž struge. Kmetje se boje, da bi se s preveliko poglobitvijo preveč osušili njihovi travniki in vsled tega poslabšali. Zaradi tega se je zglasila pri g. banu posebna deputacija zadrugarjev, ki je prosila, da naj se ponovno pregledajo načrti in nova komisija produči na licu mesta celotno vprašanje regulacije Višnjice. — Brezposelni delavci nestrpnno pričakujejo početka regulacijskih del, ker bi že radi kaj zaslužili. Saj so bili vso zimo brez služka. Kmete pa zelo skrbi, kako bo izvedeno tudi financiranje regulacije. Denarja kmetje nimajo. Potrebna je javna pomoč.

Občni zbor

Zveze slovenskih zadrug

V ponedeljek, dne 20. aprila t. l. se je vršil ob zelo številni udeležbi občni zbor Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani. Prostorna dvorana Delavske zbornice je bila popolnoma zasedena po delegatih, ki so prihiteli iz najrazličnejših krajev, da na obnem zboru svoje združne matice zastopajo svoje domače zadruge.

Ob pol 11. uri je otvoril občni zbor Zvezin predsednik g. Ivan Pipan s prisrčnim pozdravom vsem navzočim delegatom, posebno pa zastopniku kmetijskega ministra in kmetij-

Poročilo predsednika Ivana Pipana

Lani smo pričakovali obrata na bolje, doživeli pa smo nadaljnje poslabšanje. Začetek leta je vzbujal velike nade. Promet se je oživljal, cene so silile navzgor, vrednostni papirji so naravnost skakali, obrestna mera je nazadovala. Največ upanja pa so v začetku leta vzbujali ukrepi in obljube vlade, ki je opustila ostro deflacijsko politiko in oznanjala preorientacijo v smeri poživitve gospodarstva. Nekateri njeni ukrepi, kakor napoved velikih javnih del, devalvacija dinarja, znižanje obrestne mere, znižanje železniških tarif, znižanje nekaterih davščin, napoved močnega prspeševanja izvoza, izboljšanje cen kmetijskih produktov itd. so tudi v resnici zasledovali in začasno tudi dosegli poživitev gospodarske delavnosti in denarnega obtoka. Kmalu pa se je izkazalo, da so samo ti ukrepi nezadostni. Kriza je tako težka, mednarodne razmere pa tako zamotane, da taki ukrepi kvečjemu nekoliko zadržijo nadaljnje poslabšanje.

Naravnost poslabšale pa so se razmere v jeseni, ko smo radi sankcij v korist Abesiniji izgubili najboljšega odjemalca za naše glavne pridelke: les in živino. Jesen nam je prinesla

Poročilo ravnatelja Trčka o delovanju zadrug

Za zadrugništvo je bilo lansko leto težje kakor prejšnja leta. Poslabšane gospodarske razmere in napredujoča demoralizacija sta tako ogrozili zadrugno delo, da je bilo treba skrajne pridnosti in pazljivosti in kljub temu so zadruge komaj vzdržale. Ne samo priznanje, občudovanje zasluži tisoči zadrugnih funkcionarjev, ki kljub neizvestnemu nadaljnjemu razvoju, kljub nervoznemu nadlegovanju od strani upnikov, kljub nerazpoloženju večine članov-dolžnikov vendar le še vzdržijo. Opožamo pa, da gredo njihove moči za skupni blagor h koncu, ker trpljenje, zlasti duševno, le predolgo traja in ker gmotna in tudi moralna odgovornost grozita z nepopravljivimi posledicami. Zato tudi ni čudno, če se ljudje čedalje bolj predajajo usodi, češ, se bo že nekako rešilo, sami itak ne moremo več pomagati. Po vsem tem tudi letos lahko ponovimo svojo trditev, da je namreč notranja moč in življenjska sila našega zadrugništva kot celote vendarle večja kakor to izgleda na zunaj; zato upamo, da bo vendar vzdržalo do izboljšanja razmer.

Glede posameznih vrst zadrug bi bilo pripomniti:

Kreditne zadruge so se morale boriti za svoj obstoj, namesto da bi ustvarjale nove gmotne dobrine. Prvotna preplašenost vlagateljev se je nekoliko umaknila povečani potrebi po uporabi prihrankov iz dobrih časov za tekoče preživljanje; tem zahtevam so zadruge toliko ustrezale, kolikor so pač mogle izterjati od dolžnikov. Največ vplačil in izplačil se je gibalo v okvirju tekočih obresti. Kapitala kljub prisilnemu izterjevanju največkrat ni uspelo izterjati v gotovini, ker ali

skega oddelka banske uprave g. inž. Jelačina in zastopnika Zveze gospodarskih zadrug g. B. Stareta. Na predsednikov predlog je občni zbor poslal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju ter pozdravno brzojavko ministru za kmetijstvo.

V lepem govoru je nato g. Stare pozdravil ter želel občnemu zboru in Zvezi veliko uspehov pri nadaljnjem delu.

Sledila so nato poročila načelstva, ravnatelja in nadzorstva, iz katerih posnemamo sledeče zanimive podatke:

tudi druge udarce. — Dohodki javnih in tudi mnogih privatnih nameščencev so ponovno nazadovani, cena žitu pa je močno poskočila, tako da je bila naša banovina dvojno oškodovana. Še hujsi udarec pa je doživel naš kmet in z njim trgovina in industrija, ko je radi sankcij zaostal izvoz, ko so popustile valute dotičnih držav in ko so zopet nazadovale cene lesa in živine. Končno pa so izostala v Sloveniji tudi toliko napovedovana javna dela, ki naj bi zaposlila brezposelne in dvignila prodajne možnosti na notranjem trgu.

Obtok denarja se je sicer dvignil za par sto milijonov, vendar ta dvig ni bil tolikšen, da bi samo deloma nadomestil škodo deflacijske in sankcijske politike. Zato tudi denarni trg ni zabeležil izboljšanja, prej poslabšanje.

Do večjih zakonskih reform kljub napovedi ni prišlo, doseglo pa je zadrugništvo začasno olajšavo na najbolj boleči točki, namreč pri kmetijski zaščiti. Škoda le, da je z zamudno objavo nove uredbe v začetku oktobra zopet omajana vera v zadrugno odplačilni načrt in da so pogoji uredb tako enostranski, da dolžnikom ni možno nuditi večjih obrestnih olajšav.

Sploh ni bilo interesentov in so morale zadruge same kupiti objekte, ali pa so kupovali vlagatelji — s knjižicami. Zato ni čudno, če so se morale tudi lani nekatere zadruge zateči pod zaščito. Na novo je prosilo lani za zaščito 18 kreditnih zadrug, tako, da je bilo konec leta zaščiteno 41 zadrug ali skoraj ena tretjina.

Kakor prejšnja leta, je tudi lani najbolj ovirala delovanje zadrug kmetijska zaščita, ki je — vse preveč s političnih vidikov obravnavana — vzbujala pri dolžnikih nade na večji ali manjši odpis dolgov ali vsaj obresti, tako da si niti mnogo takih dolžnikov ni upalo plačevati dospelih obresti in obroka, ki so imeli denar. Dočim so n. pr. predlansko leto plačali dolžniki povprečno skoraj polovico obresti, jih lani niso plačali niti četrtine.

Koliko je odvisno od večje ali manjše spretnosti zadrugnih uprav in koliko so posamezni kraji od krize bolj prizadeti kakor drugi, vidimo prav iz različnega razvoja razmer pri posameznih zadrugah. Dočim poslujejo nekatere zadruge skoraj normalno in celo dobivajo nove vloge in podeljujejo posojila, druge počasi likvidirajo ali pa čakajo — na nov gospodarski polet. Tolažijo se z geslom: nekaj se mora zgoditi, ker to je nevdržno.

Doslej objavljene bilance kažejo, da so izplačale lani zadruge približno toliko, kolikor so znašale natekle obresti. Nazadovanje vlog se je torej nekako ustavilo, seveda največ radi izostalih vplačil dolžnikov, dočim resnične potrebe vlagateljev naraščajo. V času krize so se gibale vloge vseh zadrug takole:

Koncem leta 1931. so znašale vloge 687 milijonov dinarjev, 1932 — 639 mil., 1933 —

599 milij., 1934 — 567 milij. in koncem l. 1935. so znašale približno 550 milijonov dinarjev.

Glavnica vlog je torej nazadovala za 128 milijonov; če pa upoštevamo v teh letih natekle obresti v znesku 165 milijonov, tedaj vidimo, da je bilo izplačanih 293 milijonov ali skoraj 45 % vlog. Je to pač jasen dokaz, da je organizacije močno likvidna in solidna. Seveda je šla večina izplačil v obliki brezgotovinskih kompenzacij. Pomanjkanje gotovine je namreč rodilo novo »kupčijsko panogo« — trgovanje s hranilnimi knjižicami, ki je vsaj v toliko škodljiva, v kolikor nepoučeni vlagatelji prodajajo knjižice dostikrat po zelo nizki ceni v korist prekupcev in dolžnikov.

Posojila so tudi precej nazadovala, dasi ne toliko kot vloge. Nazadovanje v teku krize kažejo naslednji podatki:

Koncem leta 1931. so znašala 615 milijonov dinarjev, 1932 — 581 milij., 1933 — 573 milij., 1934 — 559 milij. in koncem l. 1935. približno 545 milijonov dinarjev.

Če računamo, da so dolžniki poleg glavnice v znesku 70 milijonov plačali vsaj dve tretjini obresti, t. j. 138 milijonov, skupaj torej okrog 209 milijonov, tedaj vidimo, da so se zadruge močno potrudile, da izterjajo kolikor največ mogoče. Vidimo pa tudi, da je kriza res huda, saj so bila to po večini kratkoročna posojila in bi bilo v normalnih razmerah odplačanih v tem času vsaj polovica kapitala in vse obresti. Obrestna mera je tudi lani nazadovala za 1 % povprečno. Večina zadrug obrestuje vloge po 3 do 4 %, le nekatere zaščitene samo po 2 %. Za posojila pa so jo tudi znižale, in sicer za kmetijska nekatere celo na 4 % in 5 %, najmanj pa na 6, za ostale pa na 6 % do 9 %, pač po tem, v kakšen namen služi posojilo in koliko donaja. Povprečno so se v teku krize znižale obrestne mere pri naših zadrugah pri vlogah za 2½ % ali za dobro tretjino, pri posojilih tudi za 2¼ % ali za okroglo četrtino.

Razen v posojilih so zadruge imele 55,6 milijonov še v naložbah (po večini zamrznjenih), 8,2 milijona v vrednostnih papirjih, 16,2 milijonov v lastnih zgradbah, med katerimi je 45 poslovnih, tako da ima vsaka tretja posojilnica svoje lokale.

Nabavne in prodajne zadruge so se morale boriti z večjimi težavami kakor prejšnja leta. K pomanjkanju obratnih glavnice in trgovske rutine se je pridružila sprememba valute, znižana kupna moč in naraščajoča ne-reelnost. Blagovni promet se je takole gibal v teku krize:

Leta 1931. je našal 154 milijonov dinarjev, 1932 — 142 milij., 1933 — 148 milij., 1934 — 125 milij. in l. 1935. približno 120 milijonov dinarjev.

Ako upoštevamo nazadovanje cen, vidimo, da količina kupljeno-prodanega blaga ni nazadovala, to po zaslugi vnovčevanja kmetijskih pridelkov, ki je v zadnjih letih zelo naraslo. Zadruge morajo pač pomagati tam, kjer je potreba največja. Nakupe so zlasti kmetje zelo omejili, saj umetnih gnojil, krmil in strojev skoraj ne kupujejo več, pridelke pa čedalje težje vnovčujejo. Napadi trgovskega tiska pa jim niso nič škodovali, preje koristili, ker mnogi konsumenti verjamejo v očitane privilegije zadrug, ki so pa v resnici malenkostni in praktično ne pomenijo skoraj nič več.

Mlekarske zadruge so še precej lahko prodajale izdelke, težje pa so prišle do plačila za prodano blago. Kljub prodajam proti skorajšnjemu plačilu je morala marsikatera cele mesece čakati na denar, v nekaterih primerih pa so se morale celo zateči k sodišču za pomoč. Tudi izgube niso izostale, vendar ne radi nepredvidnosti pri prodaji, temveč radi nenadne insolvence marsikaterega odjemalca. Zaradi tega niso mogle vse redno plačevati članom mleka, kar je marsikaterega ohladilo za zadrugno delo. Sploh se je tudi v zadruge

zanesla nezadovoljnost in nepotrpežljivost, ki je tako značilna za današnje težko dobo.

Kljub temu so razen ene vse vzdržale obratovanje, čeprav nekatere nekoliko skrceno. Od članov so sprejele nekoliko manj mleka, vendar še vedno 2,781.908 litrov, plačale pa so članom za mleko 3,162.478 Din ali povprečno po 1-16 Din za liter, torej skoraj toliko kakor prejšnje leto. Iz mleka so izdelale 62.144 kg sira in ga prodale povprečno po 17 Din za kg, dalje 25.745 kg masla, ki so ga prodale po 25-14 Din za kg povprečno; v svežem stanju so prodale 1,418.861 kg mleka po 1-46 Din povprečno. Najugodnejše cene so dosegle pri prodaji svežega mleka, poleg tega pa tudi prišle najhitreje do denarja in to brez večjih obratnih stroškov in rizika. Zasluga gre ne samo nizki prodajni ceni, temveč še bolj živahnemu tujskemu prometu na Gorenjskem, kjer je mlekarstvo najbolj razvito.

Zdaj imajo vse mlekarke zadruge zadovoljive lokale in opremo, lastne poslovne zgradbe pa jih ima 11, v katerih je investiranih 849.300 Din.

Kmetijske strojne in elektrarniške zadruge so nekoliko napredovale, čeprav marsikje nazadujoči dohodki kmetov močno ovirajo nabavo strojev in plačevanje pogonskih sredstev. V obratu so imele 19 kombiniranih mlatilnic, 12 slamoreznic, 19 motorjev, 11 krožnih žag, 5 travniških bran, 6 trijerjev itd., skupaj 92 kmetijskih strojev. Elektrarniške zadruge imajo 3 lastne centrale, ostale pa samo omrežje. V strojih in napravah so imele investiranih 3,278.459 Din.

Glede ostalih vrst zadrug bi bilo pripomniti samo, da so vzdržale, vidnejši napredek pa so beležile le nekatere. (Dalje prih.)

Po svetu

■ **Brezposelnost** je na Češkoslovaškem padla letos v marcu v primeri z lanskim letom za celih 65.000 oseb. To znižanje števila nezaposlenih smatrajo za najzanesljivejše znamenje, da kriza že pojenjuje.

■ **Za izboljšanje cest** je Češkoslovaška do slej izdala že okrog 2 milijardi čeških kron.

■ **100 tisoč ljudi** se je v zadnjih petih letih priselilo iz Evrope v Kanado.

■ **Število otroških zločincev** je zadnje čase najbolj narastlo na Francoskem. Samo v letu 1935. so sodišča sodila 13.132 slučajev, ko so zločine izvršili mladoletni otroci. Pri tem je bilo udeleženi 21.404 otroci.

■ **V Pekingu** so policijske oblasti polovile več tisočev beračev, da bi ne kvarili mesta med turistično sezono. Policija je zašla v velike težave, ker ne ve, kaj in kam s tolikimi jetniki.

■ **Zakon o izgonu 20.000 tujcev** iz Amerike, ki so bili kaznovani radi raznih prestopkov, je sprejela komisija senata Ameriške Unije.

■ **36 kilogramov zlata**, v vrednosti 71 milijonov švicarskih frankov je bilo te dni poslanih iz Italije v Švico.

■ **Veliko količino pušk** so zaplenile avstrijske oblasti na neki postaji v bližini Linca, ki so bile namenjene za Madžarsko. Pošiljka je bila poslana iz Finske.

■ **Skózi stratosfero** bo poskusil preleteti ameriški pilot Chamberlen preko Atlantskega morja v Evropo. Dvignil se bo 12.000 m visoko in v tej višini nadaljeval pot v Evropo.

■ **Baron Giesel von Gieslingen**, ki je bil l. 1914. avstro-ogrski poslanik v Beogradu in je v tem svojstvu izročil 24. julija l. 1914. ultimatum Avstro-Ogrske Srbiji, je 17. aprila t. l. umrl v Salzburgu.

■ **Najmlajši profesor** na svetu je brez dvoma 12 letni Boris Korenblum iz Kijeva (Rusija). Vzlic svojim nežnim letom je Korenblum dokončal modroslovne nauke na vseučilišču v Kijevu, kjer bo letos na zboru učenjakov tudi predaval o teoriji števil.

Jugovzhodna razstava v Vratislavi od 7.—10. maja 1936

Nemška industrija razstavlja: Poljedelske stroje in orodje, poljedelško-industrijske obratne naprave, gnojila, splošno strojno gradbo, silotvorne naprave, orodja in orodne stroje, prevozna sredstva, osebna in tovorna vozila, preskrbo z vodo, zdravstvene in gasilske naprave, elektrotehniko, radijske aparate, gradbeni material, selitvene naprave in pisarniške potrebščine.

Središče trgovine med Velika udeležba jugovzhodnih držav!
Jugoslavijo in Nemčijo Uvozne olajšave za surovine in poljske pridelke v Nemčijo.

Velika jugoslovanska kolektivna razstava po mednarodnem komiteju jugoslovansko-nemške trgovske zbornice v Beogradu.

Sejemske izkaznice in znižani vozni listki pri vseh potniških uradih, glavno zastopstvo: **Putnik A. G.** za potovanja in tujski promet, **Beograd, Kolarčeva 1.**

Podrobnejša pojasnila pri **Narodnem komiteju Jugoslovansko-nemške trgovske zbornice, Beograd, Kraljev trg 15, palača beogradske trgovske zbornice.**

■ **Generalna stavka v Madridu** (Španija) je bila končana 18. t. m. o polnoči. Oblasti so aretirale in zaprle 1500 članov takozvane »Španske falange«.

■ **Smrt najboljšega italijanskega pilota.** Na letališču v Genovi je našel smrt najboljši italijanski letalec major Recagno, ki je preletel svoj čas z maršalom Balbom Atlantski ocean. S svojim letalom se je dvignil major v zrak, pa mu je med letom nenadoma prenehal delovati motor. Letalo je treščilo ob zid, pri čemur so eksplodirali motorji. Letalec je našel smrt v plamenih.

■ **Tunel pod Mont Blanc**om bodo pričeli v kratkem graditi. Tunel bo vezal Italijo in Francijo. Dolg bo 12 in pol kilometra. Stroški so preračunani na 350 milijonov frankov.

× **Samomor bogataša.** V Novem Sadu se je ustrelil v glavo Aleksander Djundjerski, najbogatejši človek Vojvodine. Kroglja mu je obtičala v glavi, ali je vendar možno, da ostane še pri življenju. Vzrok poskušane samomora je bila neozdravljiva bolezen — božjast.

■ **Nemško oboroževanje.** Te dni bodo končana dela na palači zrakoplovnega ministrstva v Berlinu. Zgradba je ogromna in gotovo največja palača v Evropi. Kljub temu pa ne bodo našli v njej prostora vsi uradi nemškega zrakoplovnega ministrstva, ker se je nemška oborožitev v zraku zadnja leta tako silno povečala. Za nje bodo morali najeti še pet privatnih hiš v najem.

■ **Tri dni pred smrtjo** je poklical Andrej Milosavljević, 65letni kmet iz Lukavice, k sebi svojega sina in mu dejal, da bo čez tri dni umrl. Sinu je naročil, da naj na dan smrti pravi iz njegove kleti 200 litrov vina in 100 litrov žganja, povabi 10 najboljših muzikantov in vse prebivalce rodne vaši, ki se naj po izvršenem pogrebu vesele in pojo. Po treh dneh je Milosavljević resnično umrl in sin je izpolnil njegovo oporoko. Na dan pogreba se je zbralo v pokojnikovi hiši okrog 300 kmetov, ki so pili, peli in se veselili za pokojnikom.

■ **Komunistični študenti.** V glavnem mestu Rumunije je bilo te dni aretiranih preko sto študentov, ki so delali propagando za spremembo družabnega reda.

P. K. na P.: Naši prijatelji naj nam z Vami vred oprostite, če marsikak dopis izostane. Saj veste, da včasih tudi zvonovi ne smejo zvoniti, čeprav vise v zvoniku. Treba je potrpeti in delati. V delu je vselej zmaga, čeprav je včasih človek ne opazi takoj. — Lepo pozdravljeni!

Važnejša radio predavanja od 26. aprila do 3. maja

Nedelja, dne 26. aprila. 16.00: O gnojilih in gnojenju (g. inž. Kotlovšek) — 17.00: Gospodinska ura: Religiozna vzgoja žene (ga. Dora Vodnikova).

Ponedeljek, dne 27. aprila. 18.00: Kako se ubranim strupenih plinov (g. dr. Matej Justin).

Torek, dne 28. aprila. 11.00: Naša soseda Albanija (g. V. Pirnat) — 18.40: Filozofsko predavanje (g. Fr. Terseglav).

Sreda, dne 29. aprila. 19.30: Stari Zagreb (Andjeo Djurski).

Petek, dne 1. maja. 18.00: Ženska ura — 18.40: Naloge slovenskega delavstva (g. Grošelj Jože).

Sobota, dne 2. maja. 20.00: Poglejmo na Dolensko stran od Trebnjega do Sevnice.

Sejmi

26. aprila: v Semiču, Kozjem.

27. aprila: v Prigorici pri Ribnici, Lukovici, Veseli gori pri Sv. Rupertu, Vel. Slevivici, Vinici, Konjicah, Dolu pri Hravniku.

28. aprila: v Dol. Lendavi.

30. aprila: v Rakitni, Vel. Gabru, Turnišču.

1. maja: v Sv. Mariji v Jarenini, Podsredi, Sv. Roku pri Ptuj, Sevnici, Zeleznikih, Svibnjem, Tirni, Sv. Filipu v Veračah, Planini pri Crnomlju, Travi, Hajdini, Boh. Bistrici, Dobropoljah, Ljubnem okr. Gor. grad, Sv. Barbari v Halozah, Lipnici, Muti, Velenju, Križevem.

2. maja: v Banji Loki, Peklu pri Poljčanah, Križevcih.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43-54
1 nemška marka	Din 17-59
1 švicarski frank	Din 14-27
1 angleški funt	Din 250—
1 avstrijski šiling	Din 9-70
1 francoski frank	Din 2-88
1 češkoslovaška krona	Din 1-81

Listnica uredništva

S. T. v R.: Hvala lepa za poslano! Priobčili bomo kasneje, ko se nekoliko zvedri.

D. V. v M.: Vaš nasvet nam sicer ugaja in bi se prav radi ravnali po njem, toda vedite, da ni vselej vse odvisno od naše volje.

Hranilne vloge

vseh denarnih zavodov

vnovčuje

po najvišji ceni, takoj v gotovini

Alojziji Planinšek

bančna poslov. pisarna

Ljubljana, Beethovnova ulica 14/II,
telefon 35-10, ki Vam jamči za
pravilnost in strogo solidnost v
vseh poslih.**TISKOVINE**vseh vrst. Ljovske, uradne, reklam-
ne, časopise, knjige, večbar-
vni tisk hitro in poceni!**TISKARNA MERKUR**

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

LEP SEMENSKI OVESdomač in ruski, nadalje lucer-
no in črno deteljo, semensko
peso in razna druga semena
ima v zalogi**E**KONOM«, Ljubljana, Kolodvorska 7**Kupujte domače blago!****Modra galica**
„Solnce“

Sporočamo vsem cenjenim odjemalcem, da smo uredili novo moderno tovarno za izdelovanje modre galice (bakrenega sulfata), ki jo pridelujemo v tolikih količinah, da moremo zadostiti vsakemu povpraševanju po njej.

Naša modra galica se bo prodajala pod znamko „SOLNCE“ in bo imela zaščitno znamko: vinski list z grozdom in hmeljski list s hmeljskim sadežem.

Galica iz naše tovarne je prvovrsten, čist izdelek, ki ne zaostaja za najboljšimi svetovnimi in domačimi znamkami.

Našo galico so kemično preizkusili in analizirali:

1. tovarna sama, ki je našla čistoče 99,67 %;
2. Kemijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani, ki je našla čistoče 99,77 %;

3. Kemični inštitut Univerze v Ljubljani, ki je našel čistoče 99,98 %.

Na podlagi teh analitičnih ugotovitev jamčimo čistočo galice od najmanj 99,5 %, medtem ko zahtevajo zakonski predpisi za promet z modro galico samo 98 %, in je torej naša galica mnogo boljša, kakor to zahteva od nje zakon.

Nihče vsled tega ne more imeti nobenih predsodkov, češ, da naša modra galica, ki se bo prodajala pod znamko „Solnce“, ne bi v polni meri odgovarjala vsem zahtevam, ki se nanjo stavlja.

Naša galica je mnogo cenejša kot inozemsko blago, je pa v kakovosti naša galica boljša. Vsled tega ni nobenega razloga za konzervativno zadržanje proti prvovrstnemu domačemu izdelku.

Metallno akcionarsko društvo
Ljubljana**DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu****KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM**

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica števil. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavlj.: „Kmetijski dom“. Ziro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // JAMSTVO ZA VSE VLOGE presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.**BLAGAJNISKE URE:** Ob delavnikih od 8—12 in od 3—5, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂ ure.**Podružnici: KAMNIK — MARIBOR****Stanje vlog: Din 35.000.000—****Rezerve: Din 1.300.000—**